

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih 29.05.2013
Sayı 924

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Nişasta bazlı şeker (NBS)'in sağlık üzerine zararları, Türk şeker pancarı üreticilerine etkileri, NBS içeren ürünlerin ortaya çıkarılması ve bu ürünün denetiminin arttırılıp, üretimini azaltılması yanında; ülkemizde NBS ile ilgili sorunların saptanıp, çözüm önerilerinin tespiti ve halk sağlığının korunması amacı ile Anayasanın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Gürkent Alan
Antalya Mv.

Milona ŞİM

Kazım Kurt
Eskişehir Mv.

Serap Tamtal
İst Mv

Hsran Örkas
İstanbul Mv

Osman Kaptan
Ant. Mv.

M. SERDAR SOYDAN
Gonakale Mv

Hasan ÖREN
Meriçe Mv

Ali SARIBAS
C. kale Mv

Mevlüt DUDU

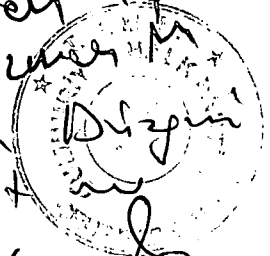
Av. Mevlüt DUDU
CHP Hatay Milletvekili

Recep Gürhan
Edirne Mv.

Ayşe Nedret Akman
Balıkesir Milletvekili

Haluk Ejidoğan
Bambol Mv

M. SERDAR SOYDAN
Gonakale Mv
Orhan Polat
Düzgün

GEREKÇE

Mısırdan, yüksek fruktoz içerikli mısır şurubu yapımına 1970'lerde başlanmış, 1980'lerde yılda 3 milyon ton olan üretim, günümüzde 20-30 milyon tonun üzerine çıkmıştır.

Nişasta glikoz moleküllerinden oluşan birleşik bir şekerdir. Mısır şurubu, mısır nişastasının kimyasal işleminden geçirilmesiyle elde edilmektedir. Nişasta parçalanarak glikoza, ardından glikoz fruktoza dönüştürülmektedir.

Mısır şurubu, şeker pancarından elde edilen şekerden daha tatlı ama daha ucuz ve taşınması daha kolaydır. Bu da gıda üreticileri için daha düşük maliyet ve daha yüksek kâr anlamına gelmektedir.

Mısır şurubunun içinde yüzde 90'lara varan fruktoz (meyve şekeri) bulunmaktadır. Şeker pancarından elde edilen sakkaroz (çay şekeri) yarı yarıya fruktoz ve glikoz içermektedir. Sakkaroz: 100 birim, glikoz 74 birim, fruktoz 173 birim tatlılığa sahiptir.

Fruktoz şurubu, yalnızca tatlandırıcı değil nemi çekme özelliği yanında gıda aktivitesini düşürmekte ve gıdaların raf ömrünü uzatmaktadır. Alkollü, gazlı, kolalı içeceklerde, tat verici olarak meyve suyu sanayiinde, tadı artırma ve fermante edilebilirlik için de çikolata şekerleme, tatlılar, bisküvi, unlu mamuller sanayiinde kullanılmaktadır.

Raf ömrünü uzatma, nem dengesini koruma amacıyla da kullanılan NBS, süt ürünleri, ketçap, mayonez, hazır çorba gibi işlenmiş gıdalarda ve meyve sebze ürünlerinin salamurasında da kullanılmaktadır.

Yapılan araştırmalarda; fruktozun, diyabet, pankreas kanseri, koroner kalp hastalığı, böbrek yetmezliği, karaciğer yağlanması, depresyon ve hipertansiyona yol açtığı görülmüştür. Ayrıca, çok hızlı emilen şeker; uyuşturucular gibi bağımlılık yaparak, haz duygusuyla daha çok yeme ihtiyacı yaratmaktadır.

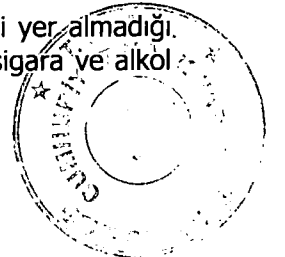
Şeker pancarı yerine nişastadan yapılan nişasta bazlı şeker (NBS) AB üyesi Fransa, Hollanda ve İngiltere'de yasaklanmıştır. Dünyanın en büyük 4'üncü şeker pancarı üreticisi olan Türkiye'de ise, ton başına 250-300 dolar daha ucuz olan "mısır şurubu" üretmek için yalnızca 2010'da 500 bin ton mısır ithal edilmiştir.

NBS şu anda kotalı, kotasız ve merdiven altı olarak; alkollü, gazlı, kolalı içeceklerde, her türlü unlu mamul ve gıda sanayisinde kullanılmaktadır.

En büyük üretici konumundaki ABD'nin Gıda ve İlaç İdaresi FDA, Nisan 2008'de "içeriğinde yüksek fruktoz olan NBS suni tatlandırıcıdır" açıklaması yaptıktan ve ABD'li bilim adamları, obezite ve obeziteye bağlı hastalıkların artışı NBS'e bağladıktan sonra, yüzde 10 olan ABD üretim kotası, yüzde 2'lere düşürülmüştür.

Bu gelişmeler yaşanırken Türkiye'de, yüzde 10 olan NBS üretim kotası, Bakanlar Kurulu kararı ile yüzde 15'e çıkarılmıştır. Kota artışı pancar şekeri aleyhine dengeleri bozmaktadır.

Ayrıca ülkemizden NBS kullanılan gıda maddelerinin üzerinde fruktoz içerdiği bilgisi yer almadığı için, halk hangi ürünlerde NBS kullanıldığını bilememektedir. Son yıllarda özellikle sigara ve alkol

ürünlerine karşı savaş başlatan hükümetin, en az onlar kadar sağlığa zararı kanıtlanmış NBS ile ilgili kayıtsızlığı dikkatten kaçmamaktadır.

Tarım ülkesi olan ülkemizde, üreticinin her geçen gün yok sayılmasına bir örnek de pancar üretiminin sistemli bir şekilde azaltılmasıdır. Pancar tam bir sanayi ürünüdür. Başta hayvancılık olmak üzere et, süt, nakliye ve diğer hizmet sektörlerini de desteklemektedir. Ülkemizde 17 milyon ton pancar üretilirken bunun yüzde 16'sı şeker olarak değerlendirilmektedir. Geriye kalanların küspesi ise kaba yem olarak kullanılmaktadır.

NBS ile ilgili sorunlar adeta buz dağı gibidir. Günümüzde ortaya çıkan zararları yanında, ileriki yıllarda ortaya çıkabilecek ve özellikle insan sağlığıyla ilgili zararlı etkileri en kısa zamanda incelemeye alınmalıdır.

